

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoE/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117211872
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117211872.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jany Burešovej vo veci starostlivosti súdu o mal. I. P., nar. XX.XX.XXXX a mal. P. P., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, so sídlom Slovenská 87, Prešov, za účasti otca: O.. S. P., XX.XX.XXXX, trvale bytom P. X, P., právne zastúpeného: JUDr. Katarínou Adamovskou, advokátkou so sídlom Žižkova 6, Košice a matky: J. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. J. X, H., právne zastúpenej: Eva Petránová Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Puškinova 16, Prešov, IČO 36 854 581, o výkon súdneho rozhodnutia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 24Em/2/2017-132 zo dňa 09.01.2019 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie konanie prerušil do právoplatného skončenia konania o rozvod a úpravu práv a povinností, vedené na Okresnom súde Košice II., sp. zn. 23P/386/2016.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 02.05.2017 mu bolo doručené podanie oprávneného, v ktorom žiadal nariadiť výkon rozhodnutia Okresného súdu Prešov č.k. 27P/144/2015-362 zo dňa 20.04.2016. Na Okresnom súde Košice II., sp. zn. 23P/386/2018 prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom.

Mal za to, že rozhodnutie v tomto konaní závisí od konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností, vedené na Okresnom súde Košice II., sp. zn. 23P/386/2016, a preto v súlade s ustanovením § 162 ods. 1 Civilného sporového konania, konanie o výkon rozhodnutia prerušil do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka v ktorom uviedla, že rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn. 23P/386/2016 o rozvode a úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom nemá žiaden vplyv na už právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, ktoré je predmetom tohto konania o výkon súdneho rozhodnutia.

Mala za to, v predmetnej právnej veci je vydanie uznesenia o prerušení konania nadbytočné a súd prvej inštancie mal vydať rozhodnutie, ktorým návrh na výkon súdneho rozhodnutia zamietla.

Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil, vrátil vec súdu prvej inštancie na konanie a rozhodnutie s usmernením, že v predmetnej právnej veci sú splnené všetky predpoklady na zamietnutie návrhu na výkon súdneho rozhodnutia.

3. Otec vo vyjadrení k odvolanie povinnej navrhol, aby za účelom dosiahnutia plnenia povinnosti matky riadne pripraviť maloletých na styk s otcom, nemanipulovať maloleté deti negatívne voči otcovi, nenarušať ich vzájomný vzťah, ale svojim pôsobením k udržaniu a rozvoju tohto vzťahu medzi otcom a synmi naopak prispievať, napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

4. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že toto súdne konanie ju bez dôvodu zaťažuje, a to ako časovo, tak aj finančne a pritom sám oprávnený potvrdil, že k odovzdávaniu detí dochádza. Uviedla, že k odovzdávaniu detí dochádza, čo nie je medzi stranami sporné. Navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné.

6. Podľa § 376 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

7. Návrh oprávneného (otca) na nariadenie výkonu rozhodnutia bol konajúcemu prvoinštančnému súdu doručený dňa 02.05.2017.

8. Odvolací súd z predloženého spisu, vydaného rozhodnutia napadnutého odvolaním, obsahom odvolania, ako aj vyjadreniami účastníkov mal za nesporne zistené, že otec sa návrhom zo dňa 26.04.2017 domáhal nariadenia výkonu rozhodnutia, kde exekučným titulom je rozsudok Okresného súdu Prešov 27P/144/2015-362 zo dňa 20.04.2016, ktorým súd prvej inštancie zveril mal. I. a P. do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na ich výživu, povolil otcovi splácať dlžné výživné v mesačných splátkach spolu s bežným výživným, zamietol návrh otca na zverenie maloletých do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, upravil styk otca s maloletými a rozhodol o trovách konania.

9. Odvolací súd pri skúmaní dôvodov na prerušenie konania do skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom vedenom na Okresnom súde Košice II., sp. zn. 23P/386/2018, že o prerušení konania o návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia súd prvej inštancie rozhodol ešte pred samotným rozhodnutím o nariadení výkonu rozhodnutia.

10. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

11. Odvolací súd dáva do pozornosti, že Civilný sporový poriadok zredukoval prípustnosť fakultatívneho prerušenia konania (nevylučujúc i túto možnosť rozhodnutia aj vo veci návrhu na výkon rozhodnutia) z dôvodu, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu.

12. Súd o prerušení konania rozhoduje uznesením. Pokiaľ preruší konanie, vo výroku stanoví okamih, dokedy bude konanie prerušené. Proti uzneseniu, ktorým súd prerušil konanie je odvolanie prípustné iba v intenciách § 357 písm. n) CSP. Súd následne, vzhľadom na účinky spojené s prerušením konania za účelom zachovania právnej istoty, rozhodne o pokračovaní v konaní samostatným uznesením.

13. Súd prvej inštancie vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia (nie samotnou realizáciou výkonu) vo vzťahu k účastníkovi konania len deklaruje, že sa začalo konanie o vykonanie (vymoženie práv) z konkrétneho exekučného titulu.

Účelom tohto uznesenia podľa zámeru zákonodarcu je upovedomiť účastníkov, že takéto konanie začalo a prebieha. Odvolací súd upozorňuje, že v tomto štádiu vykonávacieho konania a rozhodovania o predloženom návrhu ešte nedochádza k reálnemu výkonu rozhodnutia, ale touto formou, ktorú je súd prvej inštancie v intenciách § 376 ods. 1 a 3 CMP povinný zachovať, upovedomuje dotknuté subjekty (účastníkov) o existencii takéhoto súdneho konania.

V ďalších fázach konania potom súd vykonáva úkony, ktoré smerujú k dobrovoľnému splneniu povinnosti vyplývajúcej z exekučného titulu (§ 378 až 383 CMP a § 3 vyhl. MS SR č. 207/2016 Z.z.) a až v prípade

ich neúspešnosti pristúpi k samotnej realizácii (t.j. k faktickému výkonu) exekučného titulu, postupom vyplývajúcim z § 384 a nasl. CMP.

14. Odvolací súd dáva do pozornosti, že nariadením výkonu rozhodnutia (vydaním uznesenia) nemusí priamo a bezprostredne dochádzať k realizácii - t. j. k uskutočneniu výkonu rozhodnutia. Uskutočnenie výkonu rozhodnutia podlieha ďalším procedurálnym postupom nasledujúcim po nariadení výkonu, počas ktorých existuje priestor na skúmanie správania sa povinnej osoby, vhodnosti prijatia iných opatrení (ich podmienkou je ich účelnosť), ale i súlad nariadeného výkonu rozhodnutia so záujmom maloletého dieťaťa.

K týmto úkonom patrí aj výzva povinnej osobe na dobrovoľné splnenie povinnosti. Až v prípade neúspechu tejto výzvy (resp. iných vykonávacím súdom nariadených opatrení) môže súd pristúpiť k samotnému reálnemu výkonu rozhodnutia.

Tento striktný procesný postup súdu vyplýva nielen z chronologickej postupnosti právnej úpravy jednotlivých ustanovení výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, ale aj z výslovnej dikcie (t. j. slovného znenia) § 384 ods. 3, veta prvá CMP, v zmysle ktorej výkon rozhodnutia možno uskutočniť, len čo bolo uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia vydané.

15. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že v prejednávanej veci nevidí (nie je dôvod) na aplikáciu a použitie § 164 CSP, ktorý sa v mimosporových konaniach používa v prípade absencie osobitnej úpravy v CMP § 2 ods.1 CMP.

16. Odvolací súd má za to, že CMP má na takého situácie osobitnú úpravu v § 389 ods. 1, ktorý umožňuje súdu odložiť výkon rozhodnutia, a to aj bez návrhu, ak by okamžitý výkon exekučného titulu nebol v záujme dieťaťa alebo sú splnené iné podmienky definované týmto ustanovením. Pokiaľ má teda súd prvej inštancie za to, že takého okolnosti existujú potom môže zvoliť procesný postup podľa hore uvedeného.

17. Odvolací súd preskúmaním obsahu spisu a procesného postupu prvoinštančného súdu, zistil, že uvedený zákonom stanovený procesný postup zachovaný nebol. Odvolací súd mal z obsahu spisu bez pochybností preukázané, že súd prvej inštancie doposiaľ nerozhodol o nariadení výkonu rozhodnutia a takého uznesenie nevydal. Rovnako vzhľadom na vyššie uvedené nie je dôvod, aby súd pred rozhodnutím o nariadení výkonu (ani neskôr) vydal rozhodnutie o prerušení konania podľa § 164 CSP. Ako odvolací súd už uviedol, inštítútom sledujúcim v mimosporových konaniach účel prerušenia konania (§ 164 CSP), je odklad výkonu rozhodnutia.

18. Podľa § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

19. S poukazom na cit. ust. zákona a vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie trpí takou zásadnou vadou procesného postupu, na ktorú je odvolací súd povinný prihliadať aj z úradnej moci, a pre ktorú je potrebné rozhodnutie zrušiť.

20. Nie je možné opomenúť ani to, že uznesenie v podstatných úvahách odôvodňujúcich okolnosti, na ktorých spočíva vydané rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a nie je zrejmé na akom základe k dôvodnosti prerušenia konania podľa § 164 CSP dospel.

21. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude tieto procesné nedostatky odstrániť buď vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia postupom podľa § 376 CMP, pokiaľ má súd prvej inštancie za to, že prebiehajúce konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom, je okolnosťou odôvodňujúcou odklad výkonu (súdom prvej inštancie nesprávne aplikované prerušenie konania), potom má možnosť rozhodnúť o odklade podľa § 389 CMP a svoje rozhodnutie dostatočne odôvodniť. V opačnom prípade návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia zamietne.

22. Odvolací súd preto v zmysle § 67 CMP v spojení s § 376 CMP napadnuté uznesenie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

23. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 Zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.